

Total No. of Questions : 6]

SEAT No. :

P2211

[Total No. of Pages : 4]

[5805]-211

M.Com. (Part - I) (Semester - II)

**209 : INTERNATIONAL CO-OPERATIVE MOVEMENT
Co-Operation and Rural Development (Special Paper - III)
(2019 Pattern) (Group - D)**

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 60]

Instructions to the candidates:

- 1) Question No. 1 and Question No. 6 are compulsory.**

2) Solve any 3 questions from question No. 2 to question No. 5.

3) Figures to the right side indicate full marks.

Q1) Fill in the blanks by selecting suitable choice (Any 6 out of 8): [6 × 1 = 6]

- Co-operation*

 - i) The International co-operative Alliance was founded in _____.
 - a) 1895
 - b) 1859
 - c) 1865
 - d) 1885
 - ii) Expand CCW
 - a) Consumer co-operative world wide
 - b) Consumer co-operative wildlife
 - c) Co-operatives of consumer
 - d) World consumer co-operatives
 - iii) Which of the following is related to the principle of one man one vote.
 - a) Democratic principle
 - b) Support from Government
 - c) Economy in operations
 - d) Socialist orientation
 - iv) _____ is based on the principle of self interest, maximisation of profits and exploitation.
 - a) Socialism
 - b) Capitalism
 - c) Co-operation
 - d) Trade Unionism
 - v) The _____ is established in 1958 has been playing an important role in the development of co-operative marketing in India.
 - a) National Apex federation
 - b) National Association of fisheries Marketing federation
 - c) National Agricultural co-operative marketing federation
 - d) National Agricultural and fisheries marketing federation

P.T.O.

- vi) Democratic control in co-operative means.
 - a) Control by member user b) Government control
 - c) Control by registrar d) Board of director
- vii) The International co-operative Alliance revised the co-operative principle for third time in its Manchester congress in _____.
 - a) 1964 b) 1995
 - c) 1934 d) 1994
- viii) Which of the following act structured and shape the co-operative movement in India?
 - a) Deccan Agriculture Relief Act (1879)
 - b) Co-operative credit societies Act (1904)
 - c) Land Improvement Loan Act (1883)
 - d) Agriculturist Loan Act (1884)

Q2) Explain the concept and nature of co-operation. [14]

Q3) Highlight the role of co-operatives in a capitalistic system. [14]

Q4) What are principles of co-operation laid down by International Co-operative Alliance. (ICA) [14]

Q5) Describe the broad features of co-operative movement in USA. [14]

Q6) Write short notes (Any 2 out of 4) : [2 × 6 = 12]

- a) Objectives of International co-operative Alliance (ICA).
- b) Remedies to strengthen the co-operative movement in a globalised economy.
- c) What are the types of Agricultural co-operatives in Israel?
- d) Economics and co-operation.

Total No. of Questions : 6]

P2211

[5805]-211

M.Com. (Part - I) (Semester - II)

209 : INTERNATIONAL CO-OPERATIVE MOVEMENT
Co-Operation and Rural Development (Special Paper - III)

(2019 Pattern) (Group - D)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 60

- सूचना :
- 1) प्रश्न क्रमांक 1 व प्रश्न क्रमांक 6 सोडविणे अनिवार्य आहे.
 - 2) प्रश्न क्रमांक 2 ते प्रश्न क्रमांक 5 यापैकी कोणतेही 3 प्रश्न सोडविणे.
 - 3) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
 - 4) संदर्भासाठी मुळ प्रश्न पत्रिका पाहावी.

प्रश्न 1) योग्य पर्याय निवडून रिक्त जागा भरा (8 पैकी कोणतेही 6)

[6]

- i) अंतर्राष्ट्रीय सहकारी आघाडी (ICA) स्थापना मध्ये झाली.
 - अ) 1895
 - ब) 1859
 - क) 1865
 - ड) 1885
- ii) सी सी डब्ल्यू विस्तृत करा.
 - अ) जगभरातील ग्राहक सहकारी
 - ब) ग्राहक सहकारी वन्य जीवन
 - क) जगभरातील ग्राहकांची सहकारी संस्था
 - ड) जागतीक ग्राहक सहकारी संस्था
- iii) 'एक माणूस एकमत' या तत्वाशी संबंधित आहे?
 - अ) लोकशाही तत्व
 - ब) शासनाचा पाठिंबा
 - क) कामकाजात अर्थव्यवस्था
 - ड) समाजवादी अभिमूखता
- iv) हे स्वहित, जास्तीत जास्त नफा आणि शोषण या तत्वावर आधारित आहे.
 - अ) समाजवाद
 - ब) भांडवलशाही
 - क) सहकार्य
 - ड) कामगार संघटना

- v) 1958 मध्ये स्थापन केलेली भारतातील सहकारी विपणन विकासासाठी महत्वाची भूमिका बजावत आहे.
- अ) नैशनल एपेक्स फेडरेशन
 - ब) नैशनल असोसिएशन ऑफ फिशरीज मार्केटिंग फेडरेशन
 - क) राष्ट्रीय कृषी सहकारी विपणन महासंघ
 - ड) राष्ट्रीय कृषी व मत्स्य विपणन महासंघ
- vi) सहकारी म्हणजे लोकशाही नियंत्रण
- अ) सदस्य वापरकर्त्याद्वारे नियंत्रण करणे
 - ब) सरकारचे नियंत्रण
 - क) निबंधकाद्वारे नियंत्रण
 - ड) संचालक मंडळ
- vii) अंतरराष्ट्रीय सहकारी आघाडीने मॅचेस्टर कॉंग्रेस मध्ये तिसऱ्या वेळी तत्वांमध्ये सुधारणा केली.
अ) 1964	ब) 1995
क) 1934	ड) 1994
- viii) पुढील पैकी कोणता कायदा भारतातील सहकारी चळवळीला रचना व आकार देते.
- अ) डेक्कन कृषी मदत कायदा (1879)
 - ब) सहकारी पतसंस्था कायदा (1904)
 - क) जमीन सुधारणा कर्ज कायदा (1883)
 - ड) कृषी कर्ज अधिनियम (1884)

प्रश्न 2) सहकाराची संकल्पना आणि स्वरूप स्पष्ट करा. [14]

प्रश्न 3) भांडवलशाही अर्थव्यवस्थेमधील सहकाराची भूमिका अधोरोखित करा. [14]

प्रश्न 4) अंतरराष्ट्रीय सहकारी संघटने मांडलेली सहकाराची तत्वे कोणती आहेत? [14]

प्रश्न 5) अमेरीकेतील सहकारी चळवळीच्या ठळक वैशिष्ट्यांचे वर्णन करा. [14]

प्रश्न 6) टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन) : [2 × 6 = 12]

- अ) जागतिक सहकारी संघटनेची (ICA) उद्दिष्टे.
- ब) जागतिक कृत अर्थव्यवस्थेत सहकारी चळवळ मजबूत करण्यासाठी उपाय.
- क) इंस्ट्राईल मध्ये कोणत्या प्रकारच्या कृषी सहकारी संस्था आहेत.
- ड) सहकाराचे अर्थशास्त्र

⌘⌘⌘